

ประจำสัปดาห์

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ฉบับที่ 43 วันที่ 29 ตุลาคม 2568

โรคไหม้ข้าว (Rice Blast Disease)

เดือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวในทุกภาคของประเทศไทย เผชิญการระบาดของโรคไหม้ข้าว ทำให้ต้นข้าวเสียหาย ตั้งแต่ระยะกล้าถึงระยะออกรวง เนื่องจากช่วงนี้ในหลายพื้นที่มีฝนตกน้อยลงและอากาศเย็นในตอนเช้า ทำให้สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค และจากรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เริ่มพบการระบาดของโรคไหม้ข้าวเพิ่มขึ้นในหลายจังหวัด ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia oryzae*

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปดา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2 - 5 มิลลิเมตร และความยาวประมาณ 10 - 15 มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพับตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลช้ำสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบ

0 2955 1626

doae.pmd2566@gmail.com

www.ppsf.doae.go.th

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง)
ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะ
ลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว
จะปรากฏรอยแผลข้าสน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะ
หักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหาย

การแพร่ระบาด

พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงและมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัด
ในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว 9 โมง อากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ 22-25 องศาเซลเซียส
ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซตามอัตราที่ฉลากระบุ
2. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ 15 - 20 กิโลกรัมต่อไร่ ในแปลงควรมีการถ่ายเทอากาศได้ดี
และไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กิโลกรัมต่อไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว
3. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรปฏิบัติ ดังนี้
 - พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
 - พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร
4. ในแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไปร้อยละ 5 ของพื้นที่ใบ (พบเฉลี่ย 2 - 3 แผล
ต่อใบ) ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน อีดีเฟนฟอส ไอโซโพรไทโอเลน
คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ฉลากระบุ
5. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคไหม้
 - ภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1
 - ภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันป่าตอง 1
หางยี 71 กุเมืองหลวง ขาวโป่งไคร้ น้ำรู่
 - ภาคใต้ เช่น ดอกพะยอม กข 55

ที่มา : กรมการข้าว

ที่ปรึกษา : นางสาวสมนา ลิมาสฤษฎ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญญากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

